

S čim nas plaše učenjaki

Zima bo izginila z zemlje!

Sedaj je začela zima zares pritiskati. Na gorah rastejo ledeniki, tam se kopiči sneg in med takozvanimi zimskimi športniki vzbujajo veselje skokov na sankanju. Na drugi strani pa vstajajo resni znanstveniki, ki nas začenejo plašiti z novico, da na vsem svetu ledeniki pojemajo, da so vedno manjši in da bo prišel čas, ko bodo docela izginili. Ravno letos prihajajo iz Evrope in Amerike poročila, da se ledeniki naglo krčijo, da so se letos nenavadno stopile velike ledene gore na Islandskem ter na Grönlandiji. Vsa ta poročila so dvignila ameriškega profesorja od washingtonske vremenske opazovalnice W. J. Humpreysa, da je spisal svoje opazovanje glede tega ter ga podal človeštvu, kaj ga še čaka.

Prvi hip so znanstveniki zmajevali z glavo, ko so brali profesorjevo trditev, češ, da bo prišel čas, ko na svetu ne bo nobenih ledenikov več. Vendar pa je resna znanost morala priznati, da je docela mogoče, da bise kaj takega nekoč vendarle utegnilo zgoditi. Saj so najnovejše najdbe na Islandskem in v Grönlandiji dokazale, da je nekdanj tamkaj bilo drugačno življenje, kakor pa je danes ko so te dežele pokrite z večnim ledom. Grönlandija je v nekdanjih časih menda res bila zelena dežela, kakor še dandanes pravi njeno ime. Naravno-zgodovinski muzej v South Kensingtonu v Ameriki sedaj raziskuje neko rudnino, katero so izveleli iz 3900 metrov globokega Weddelovega morja. Izkazalo se je, da je v tej rudnini tudi citronina kislina. To je dokaz, da je tamkaj nekdanj podnebje bilo tako, da so tamkaj uspevale celo citrone. Ker je dokazano, da je zunanost naše zemlje nekoč bila drugačna kakor pa je danes, je mogoče, da bo nekoč v prihodnosti ta zunanost zopet drugačna.

Podnebje Evrope in velikega dela Amerike je za navadnega človeka samo zaradi tega znošno, ker se v teh krajih srečujejo nasprotstva mrzlega severa in vročega juga. Ta nasprotja med mrzlim in vročim pa se v našem podnebnju nekako zabrišejo ter je s tem ustvarjen boljši pogoj za človekovo življenje. Brez tega bi bili pri nas severni vetrovi premrzli, južni pa prevroči. Sedaj pa recimo, da bi pri nas izginili vsi ledeniki, od koder piha k nam mrzli severni veter. Ako bi se to zgodilo, bi bili južni vetrovi toliko hujši. Tudi pri nas bi nastopale silne deževne dobe. Podnebje pri nas bi se bistveno spremenilo, med tem ko bi se to v tropičnih krajih mnogo manj poznalo.

Velike svetovne žitnice so samo zaradi tega tako rodovitne, ker se mrzlo in toplo med seboj tako izpopolnjujeta. Tako imamo v Evropi veliko žitnico Rusijo, v Aziji Kitajsko, v Ameriki pa Kanado, Združene države in Argentino. Poleg teh pa je še Avstralija. Ko bi v teh deželah prenehal severni obiskovalec, mrzli veter, bi žitno polje kmalu propadlo tako, da bi se mogle tamkaj pasti samo še ovčje črede. Toda te črede bi se pomikale vedno bolj proti severu ali jugu, ker bi bliže ravnika solnce izžgalo vso rast. Počasi bi peščeni viharji pokrili s peskom sedaj rodovitne planjave. Rodovitne dežele sveta b izginile.

Pač pa bi se razmere na severu, v Grönlandiji, v Sibiriji ter v polarnih krajih bistveno izboljšale. Tam bi nastala nova selišča. Omenjeni ameriški

profesor trdi, da bi zato nastalo tako velikansko preseljevanje narodov proti severu, da je nekdanje preseljevanje narodov bila prava igračka. Iz tega preseljevanja pa bi nastale strašne vojske, ker bi si vsak narod rad zagotovil boljši kos zemlje, katera je danes brez vrednosti. Toda zgodilo bi se morda tudi to, da bi rodovitna plast te severne zemlje bila tako plitka, da bi jo obdelovanje prekmalu izčrpalo. Morda bi se pod temi plastmi rodovitne zemlje našle plasti kakih rudnin ali olj, toda za plug bi bilo te zemlje premalo. S tem v zvezi je šele pred kratkim bila objavljena statistika, kaj bi bilo, ko bi se vsi ledeniki spremenili v vodo. Izračunali so, da bi stopljeni ledeniki dali 1.330.000.000 kubičnih kilometrov vode. Ako bi se ta voda razlila v morje, bi morje narastlo za celih 45 metrov. S tem pa bi prišle pod vodo ogromne površine obmorskih dežel. Pri nas v Evropi bi na primer v takem primeru docela izginili pod vodo Belgija in Holandska ter tudi velik del Danske. Pa

tudi druge obmorske dežele bi bile silno prizadete. Vse svetovno znane luke bi izginile pod vodo.

Toda — sedaj nas začne znanost tolažiti, da bi se preveč ne ustrašili. Sicer nenavadna poročila iz Grönlandije in Islandije še davno niso taka, da bi morali že jutri povezati svoje culice ter se seliti na sever. Saj je že pri nas sedaj dovolj hladno, kaj neki je šele tam gori. Tam gori še stoje velikanske ledene gore, ki nam prav te in tako prijazno strežejo s svojimi ledenimi vetriči. Astronomi, ki se tudi ukvarjajo s takimi vprašanji, nam sveto zagotavljajo, da zemlje ne bo še konec pred 3 milijardami let. Pa tudi, preden bi se stopil ves led na naši zemlji, bo minilo najmanj kakih 200 let ali pa še več. Lahko pa se zgodi, češar učenjaki ne izključujejo, pa je morda verjetno, da se dobe menjajo ter nihajo. Če smo danes v toplejši dobi, bomo jutri v mrzli. Saj je naše življenje veliko prekratko, da bi mogli taka dogajanja pravilno oceniti in presoditi.

Slavolok zmage so te dni odkrili v Bukarešti, das tem počaste zmago v svetovni vojni. Slavolok je ves iz granita in marmorja ter so ga začeli delati leta 1927.

Pogled v Dolino smrti

Iz Los Angelesa, dvamilijonskega mesta v Kaliforniji, vodi pot mimo pogorja San Bernardino Rauga po Majava puščavi vzdolž razrastkov Sierra Nevade. Pri Trokni so konča avtomobilska cesta, pa tudi železniška proga in kalifornijska civilizacija. Tamkaj morajo popotniki vse posode napaliti z bencinom, da morejo še po slabi cesti do poti, ki se spenja na slatensko pogorje. Doli pa se širi dolina Panamit, ki jo samo pogorje Panamit še loči od Doline smrti.

Dolina smrti (Death Valley) je nekako 350 zračnih kilometrov oddaljena od Los Angelesa. Leži na severnem robu puščave Majava in na zapadnem koncu manjše Amargose, blizu kalifornijskih in nevadskih državnih mej. Ta dolina je bila pred leti s svojimi gorami od ameriške vlade oklicana za »narodni spomenik«. Peš moraš na najvišji panamitski vrh — 3.366 m visoki Teleskop Peak. Čez snežena polja vodi pot navzgor. Globoko doli je zarezana vdolbina smrtne doline, ki je dolga 140 kilometrov, široka 15 kilometrov. Še bolj naporna je pot navzdol. Pesek žari pod soncem ter peče skozi obutev, bos pa ne moreš po razbeljenem prahu.

Zelo različni so vtisi iz te skrivnostne doline. Tjakaj se je stekla in posušila voda iz puščave Amargose, nakar so se nakopičile solne plasti. Tla, ki so jamasta — iz globokih prepadov se pojavlja

fata morgana — grampasta in nerodovitna, so sploh pokrita z nekaj metrov debelo solno skorjo, pomešano s prodrom, ki se z gor natrekljaj navzdol. Voda tamkaj sploh ni užitna. Tu pa, tam štrle pošastni solni storži. Rumeni boraks se kopiči po smrtnevarnih vzpetinah ter se pomika navzdol, nakar se zgubi med črno lavo. Še pred 80 leti so od tamkaj na velikih karolah vozili boraks iz doline, sedaj pa so ti kopji zapuščeni in razdejani, ker boraksa dajejo dovolj polja pri Ryanu in Troni. Le bomo grmiceve in kakteje rastejo ondi, ki jih niti lačna muha ne mara; veče so rastline, ki iščejo močje 20—30 m globoko v zemlji. Neznosno je tamkajšnje podnebje. Pozimi preteito mrzlo, poleti celo v senci do 59 stopinj C vročine, na soncu pa bi voda zavrela. Ponoči pade vročina komaj do 40 stopinj C. Ljudje, ki so se poleti napotili tjakaj, so od pripeke pomrli poleg polnih vrčev vode. Strahoviti so peščeni viharji — pravcata mrtvaška dolina.

Precej v stran ob amargoškem pogorju leži Rhyolit — nekdanj po zlatokopih sloveči kraj. Še leta 1907 so tamkaj živeli ljudje — otroci Zahoda, kakršne vidimo na filmskem platnu. Tako »Bad Man« — zločinec in tat, ki je z nabito pištolo vdiral v igralnice in pivnice. Preslaba je bila šerifova oblast, da bi pregnal to svojat. Rhyolit je dobil celo železniško zvezo, pa je kljub temu naglo propadel. Pokopal ga je bankrot. Čez noč so iskanci zlata izgubili krvavo pridobljeno premoženje, in vest, da bodo vse z minami razstrelili, je odgnala pustolovce; leta 1908 se je ta zloglasni kraj izpraznil. Še danes pa stoji tam hiša, narejena iz samih butelj — spomenik zlatih časov. Pogorja naokoli so bogata zemeljskih zakladov. Ze leta 1870 so tamkaj kopali zlato, poleg zlata so našli tudi srebro, baker in nazadnje svinec. Rudokopi se niso obdržali, ker je človeška življenja zahteval transport. Kakor Rhyolit, so zrasli tam tudi drugi krog: Panamint, Darwin, Greenvater, Skidoo, Leadfield, ki jih danes pozna samo še zgodovina. Še pri Beatty širom nobenega drevja, le pesek in prah.

Na severnem koncu te doline pa vendar le prebiva človek — po vsej Ameriki znani milijonar:

Arabski kralj Ibn Saud hoče postati muslimanski kalif, to je verski poglavar vseh mohamedancev na svetu. Te dni je sklenil pogodbo z Egiptom, kateri mu je priznal nekako versko nadoblast. Do kalifa ni več daleč.

Vojska, ki je trajala pol ure

Ker sedaj mineva že 5. mesec, odkar na Španiskem divja državljanska vojna, morda ne bo odveč, če se spomnimo najkrajše vojne, ki je kedaj »divjala« na svetu. O taki vojni, ki je bila pred 40 leti, sedaj poročajo angleški listi.

Meseca avgusta leta 1896 je sultan v Sansibaru napovedal vojno Angliji. Takoj nato pa je v luki stoječa angleška vojna ladja začela obstreljevati mesto Sansibar ter sultanovo palačo. Pri tej priliki je potopila tudi edino sultanovo vojno ladjo. Natanko 37 minut, odkar je sultan napovedal Angliji vojno, je na sultanovi palači zavihrala bela zastava v znamenje udaje, sultan pa je pobegnil. Tako malo časa — samo 37 minut — doslej pač še ni trajala nobena vojna v svetovni zgodovini.

Francija se ohoročuje na morju

Dne 12. decembra bodo na Francoskem spuštili v morje novo oklopno križarko »Strasbourg«, ki ima 25.000 ton. Njena hitrost bo znašala 25,5 vozlov na uro. Oborožena bo z 8 topovi po 330 mm kalibra ter s 16 topovi kalibra 130 mm. Obenem bo imela na krovu 4 vodna letala.

Špijonaža na Angleškem

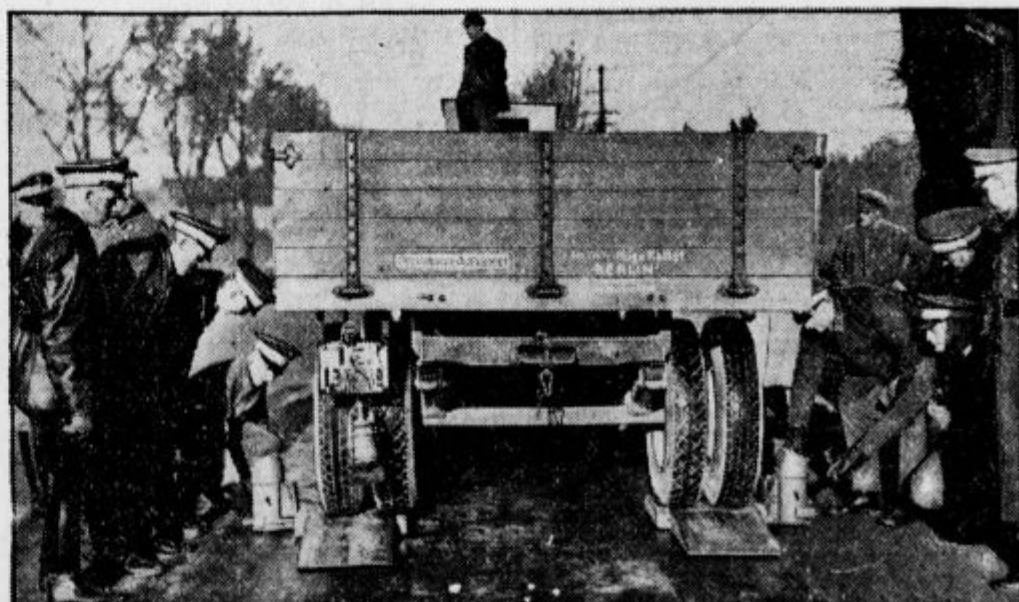
Skrivni papirji angleškega letalskega ministrstva ter letalske tovarne v Bristolu so bili ukradeni v Londonu iz zasebnega avtomobila. Doslej za storilci ni nobenega sledu.

Hotelski portir na kraljevem kronanju. Angleški kralj je povabil na svoje kronanje v London tudi poljskega hotelskega vratarja Trakinskega, ki je doma iz Vilne. Ko se je tedaj še prestolonaslednik mudil v južni Afriki v Johannesburgu, je v elegantnem hotelu včasih spregovoril kako besedo s tamkajšnjim vratarjem. Nekoč sta celo uro klepetala. Te dni je kralj prejel čestitke od neznanega moža iz Vilne. Kmalu se je spomnil tiste ga vratarja, katerega je dal takoj povabiti na kronanje.

Scoty — prikazen, kot ta mrtvaška dolina. Bil je preprost iskalec zlata, pustolovec kot vsakdo iz te družine, a med njimi edini, ki je sam brez spremstva stikal za zlatom po prepadih in se po dolgih tednih s polnimi žepi vračal domov. Sila je obogatel ter zaslovel. Danes ne išče več zlata. Le od časa do časa se mu zaohče ljudi. V svojem salonskem vlakcu, ki ga ima na oddaljeni postaji, potuje v Chicago in New York. Na kraju mrtvaške doline ima svoj pravičljivi grad. Bogato je nagradil tiste, ki so mu ga tri leta zidali. Lesovje v njem je umetniško izrezljano. Vzidati je dal tudi orgle. Največ težav so imeli z vodno napeljavo — na milje in milje daneč ni človeka, ne naselij. Tukaj, v tej dolini svoje sreče, namerava skleniti svoje življenje.

Furnase Creek — na jugu te doline — je poleg Scotovega domovja edini kraj, ki je naseljen v tej vrazji dolini. Oaza s palmami in vrtovi. Ameriška podjetnost je tamkaj sezidala celo moderni hotel, ki nudi turistom udobno, a zelo drago zavetje.

Cepprav imajo na Nemškem za avtomobilski promet prav dobre ceste, vendar le ne dopuste, da bi težki avtobusi po mili volji trgali in orali ceste. Zato ima nemška prometna policija in orožništvo na cestah vedno seboj posebne tehničarje, s katerimi takoj stehajo, ali naloženi avtomobil ni pretežko naložen. Ako je kaj prida teže preveč, mora šofer brez usmiljenja zmetati odvišno težo na tla.

Zdravnik: »Bodite potolaženi, gospa, v 3—4 dneh bo vaš mož zopet delal!«

Zena: »Hvala Bogu, gospod doktor! Saj doslej še ni nikoli delal!«

Tole nočorišče je ostalo od nekdanj tako sloveče kristalne palače v Londonu, ki je te dni pogorela.

*** KINO ***
UNION
Eskapada
 RENATE MÜLLER — GEORG ALEKSANDER

TEL. 22-21
SLOGA
 Najlepši in največji film sedanosti
Med dvema zastavama
 Ronald Colman — Claudette Colbert
 Viktor Mc Lagen

Ob 14.15 matineja **Kardinal Richelieu**
 Matinejske cene 3-50, 8-50 Din

TEL. 21-24
MATICA
Mayerling
 CHARLES BOYER — DANIELLE DARRIEUX

Predstave ob 16., 19. in 21. uri

Najprimernejše za Miklavža
 neprekosljiv šiv. stroj **ADLER**
 Velika zaloga šiv. strojev drugih nemšk. znamk po
skrajno nizkih cenah
 pri
Petelinc, Ljubljana
 za vodo (blizu Prešernovega spomenika)

Miklavž nosi
 pri vsakem nakupu nad **Din 50.-**
 še do 8. decembra 1936

pri tordki
F. I. Goričar
 Ljubljana
 Sv. Petra cesta 29 in 30

MALI OGLASI

V malih oglaših velja vanka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglesi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglesi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonsko 3 malih vrstic petlinjske vrstice po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Prodamo

Orehe
 čistene (jedrca), in cele, prodaja na veliko najugodnejše Josip Šimčič, Nova Gradiska. (1)

Šivalni stroj

pogrezljiv, nemški fabrikat, z okroglim čolnicom, kateri tudi štika. poceni napredaj. — Nova trgovina, Tyrševa 36. (1)

Za Miklavža

Najlepše darilo je »Kreko« perilo — samo pri »Kreko«, Ljubljana, Tavcarjeva ul. 3. (1)

Nogavice, rokavice

in pletenine vam nudi v velikih izbiri najugodnejše in najcenejše tvrdka Kar. Prelog, Ljubljana, Židovska ulica in Štari trg. (1)

Sveti Miklavž

pride v Wolfovo ulico 10. k Oroslavu Dolencu, kjer je pripravljeno dosti lepega in sladkega. (1)

Telefon 2039
PREMOG KARBOPAKETB DRVA, KOKS nudi
Pogačnik
 Bohoričeva ulica št. 5.

Kožuhovina
 se najugodnejše kupi in strokovno izdeluje pri: Josip Dolenc, Sv. Petra 19 — telef. 22-62. (1)

Boljšje zimske suknje
 in Hubertuse — vam nudi poceni Presker, Sv. Petra cesta 14.

Jajca
 štajerska, po najnižji ceni. Baloh, Kolodvorska 18 (dvorišče). (1)

PFAFF SINGER

šivalni stroji, malo rabljeni, in kolesa — poceni napredaj pri

PROMET

(nasproti križevniške cerkve)

Srajce za gospode

modne poplin, bele, razne športne, flanelaste, spalne srajce, zimske in letne, spodnje gradl in barhent hlače, pižame, bele, sive in črne delovne halje, volneno in triko perilo — dobite najcenejše v novi specialni trgovini

F. I. Goričar, Sv. Petra c. 30

Da se nova trgovina vpelje, dobi vsak, kdor kupi za več kot 25 Din, primerno reklamno darilo!

Naznanilo!

Sporočam cenj. občinstvu, da sem otvoril trgovino z manufakturnimi

ostanki

katere prodajam po tovar. cenah!

Se priporoča »TEXTILOS«, A. Lavrenčič, Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 17, v palači Vzajemne zavarovalnice.

PUDER
COTY
 ROJEN V PARIZU

prestolici okusa in lepote, osvojil je svet s svojo kvaliteto, fino, trajnostjo, nežnimi niansami in edinstvenim vonjem.

Posestva

V Zagrebu

naprodaj 7 orolov zemljišča, v vrednosti 3.500.000 Din, ali pa se zamenja za hišo. — Posarič, Frankopanska 18. (p)

Petstanovanjska hiša

rentabilna, z lepim vrtom ki je posebna parcela, v Ljubljani, naprodaj pod ceno. Naslov v upr. »Sl.« pod št. 17976. (p)

Vnajem

Gostilno

oddam proti kavciji v gotovini. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Prometno« št. 17920. (n)

Glasba

Male harmonike

3 klavirske in 3 diatonične, ugodno naprodaj zaradi opustitve kluba. — Na ogled pri D. Ostrožnik, pasaza nebotičnika. — Prilika za Miklavža! (1)

Kupimo

Suha rezana jabolka

(Apfelspalten - Dörrobst), kupim. Ponudbe z navedbo točne množine in cene na: Dr. Ivo Buratović, Zagreb, Kraljice Marije ul. 27, tel. 58-37.

Naročajte in širite

»SLOVENCA«

Denar

Hranilne knjižice

podeželskih hranilnic, ki so članice Zadrugne zveze, kupimo takoj in plačamo najboljše. Ponudbo upravi »Slov.« v Mariboru pod »Tovarna«. (d)

GREŠITE MNOGO

ako ne čitate redno

SLOVENCA

Stanovanja

Trisobno stanovanje

komfortno, oddam. Streljska ulica 22. (e)

Nadvse žalostnega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanem pretužno vest, da se je Vsemogočnemu dopadlo poklicati k Sebi našo preljubo mamico, soprogo, sestro in teto

Marijo Mesiček roj. Anc

katera je danes, 4. decembra, v starosti 58 let, previdena s tolažili svete vere, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb blagopokojne se bo vršil v soboto, dne 5. decembra, ob 3 popoldne iz hiše žalosti iz Razvanja na pokopališče v Razvanju pri Mariboru.

Maribor, dne 4. decembra 1936.

Anton Mesiček, soprogo. Gustav, Marija, Anton, Bernard, Jožef in Franc, otroci. — Slekovec, Vizjak, Škorjanc, Vinkler, Veras in Gselman, sorodstvo.

V DORNBERGU NA GORIŠKEM JE UMRLA NAŠA PLEMENITA MATI IN DOBRA SOPROGA

ROZALIJA BERCE ROJ. BUDIN

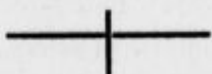
POGREB BLAGE ŽENE BO V SOBOTO OB 9 DOP.

VSE, KI SO JO POZNALI, PROSIMO, DA SE JO SPOMNIJO V MOLITVI

BEOGRAD — LJUBLJANA, DNE 3. DECEMBRA 1936

ZALUJOČI:

ANTON, SOPROG; ANTON, UČITELJ, MARIJA, FRANČIŠKA, LOJZE, NOVINAR, JOSIP, VIKTOR, DUHOVNA, OTROCI; JOSIP BUDIN, DUHOVNIK, BRAT; ALOJZIJA IN AMALIJA, SESTRI — TER OSTALI SORODNIKI

UMRLA NAM JE, PREVIDENA S SVETIMI ZAKRAMENTI, NAŠA PRELEJUBA MAMA

gospa VILMA JOSIN ROJ. FRANKO

POGREB NAŠE NEPOZABNE MAME BO V SOBOTO OB 16 IZ HIŠE ŽALOSTI, MIRJE 23, NA POKOPALIŠČE K SV. KRIZU. LJUBLJANA, DNE 4. DECEMBRA 1936.

ZALUJOČI OSTALI: MARA, VERENA, HCERI. RUSICA, DUSAN, BEATRICE, VNUK IN VNUKINJI TER ZALUJOČE RODBINE: ING. RUEHOVA, PROF. SKRJANCEVA, JOSINOVA, DR. FRANKOVA IN DR. MISOVA — IN OSTALO SORODSTVO.

PROSIMO TIHEGA SOZALJA.

